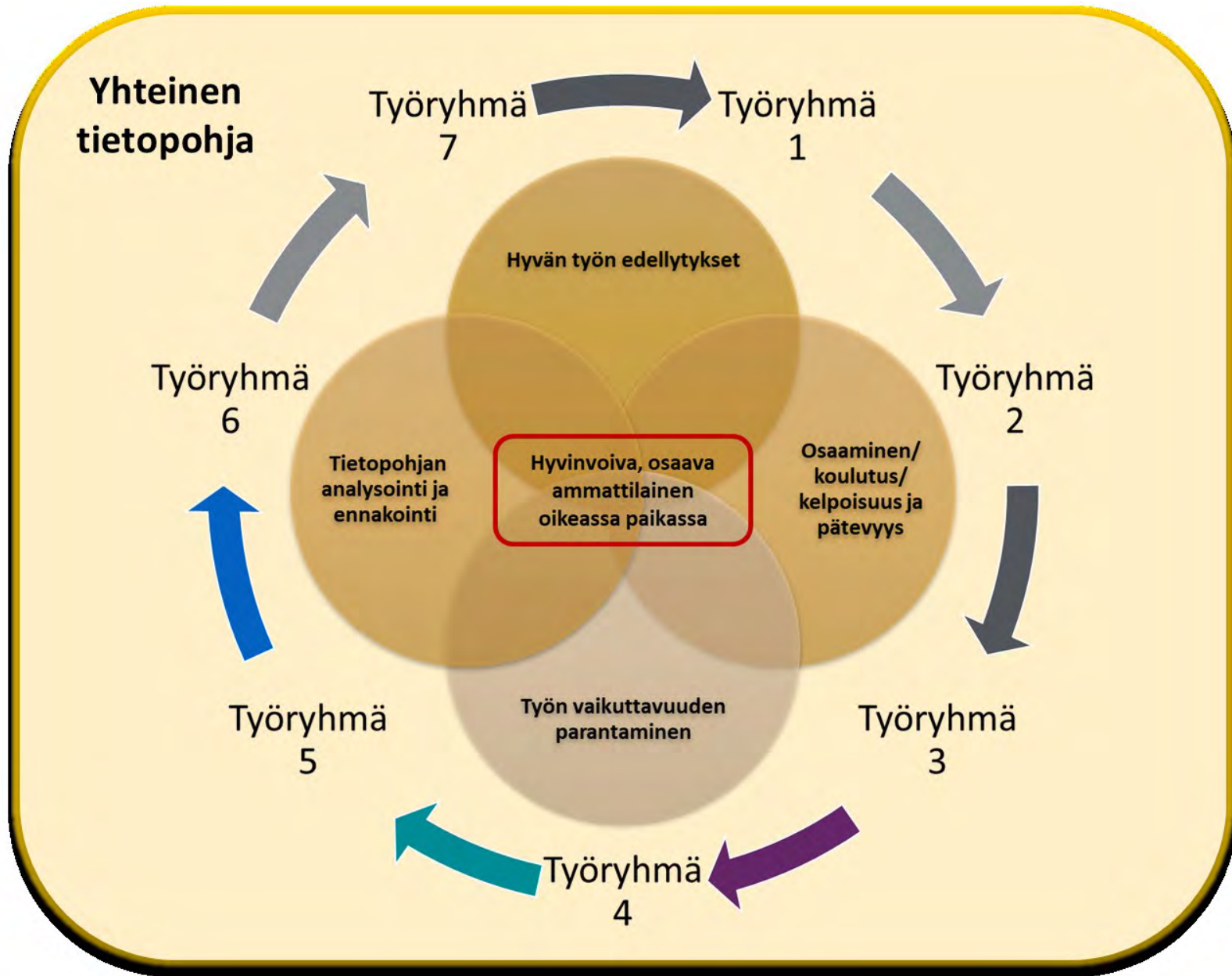

Sosiaali- ja terveysalan henkilöstön riittävyys ja saatavuus: vaalikauden toimenpiteitä

Hyvän työn edellytykset

Tällä vaalikaudella. Edellyttää lisärahoitusta (TAE 2023 ehdotus):

- Hyvän työn edellytysten ohjelman valmistelun aloittaminen (ministeriöt)
 - Toimivien hyvän työn edellytysten mallien kokoaminen, hyödyntäminen ja jalkauttaminen, mahdollisesti pilotointeja (TTL, järjestäjät ja tuottajat)
- Positiivisen kaiun aikaansaaminen sote-työstä: valtakunnallinen kampanja (ministeriöt)
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja työyhteisön kehittämissuunnitelma/henkilöstösuunnitelma sekä työturvallisuussuunnitelma ja työhyvinvointisuunnitelma osaksi strategista johtamista (järjestäjät ja tuottajat)
- Linjaukset ja joustavia toimintamalleja maahanmuuttajataustaisten sote-alan ammattilaisten integroimiseksi suomalaiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon (ministeriöt, järjestäjät ja tuottajat).

Seuraavalla vaalikaudella:

- Hyvän työn edellytysten ohjelma. Edellyttää lisärahoitusta

Osaamisen varmistaminen (1/2)

Tällä vaalikaudella (TAE 2023 ehdotus):

- Nykyistä kattavamman ja valtakunnallisen perustutkintoa täydentävän koulutuksen kokonaisuuden valmistelun aloittaminen, kaikki koulutusasteet, ml. tukipalvelut huomioiden. Arvioidaan tarve säädösmuutoksille ja lisärahoitukselle (STM, OKM)
- Sote-järjestämislain mukainen täydennyskoulutusasetuksen sekä siihen liittyvien valtakunnallisten sote-integroitujen suositusten valmistelu, ml. saatavuus ja täydennyskoulutuksen seurannan kehittäminen (STM)
- Työelämän toiminnallisten rakenteiden kehittäminen niin, että työpaikoilla mahdollistetaan oman työn reflektointi ja yhdessä kehittäminen (järjestäjät ja tuottajat)
- Kokonaiskuva nykyisistä koulutusmääristä ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa, arvioidaan tarve ja mahdollisuudet koulutusmäärien lisäämiselle huomioiden työvoimakoulutus, lisäkoulutus ym. (OKM, STM)
- Ohjaus ammatti- ja erikoisammattitutkintojen hyödyntämisestä (ministeriöt, Valvira)
- Erikoislääkärikoulutuksen kansallisen ohjauksen vahvistaminen (STM)

Seuraavalla vaalikaudella:

- Tutkintoa täydentävän koulutuksen järjestelmää koskevien esitysten valmistelu
- Mahdolliset koulutusmäärien lisäämiset
- Mahdolliset säädösmuutokset

Osaamisen varmistaminen (2/2)

Tällä vaalikaudella (TAE 2023 ehdotus):

- Vahvistetaan monialaista tiimityötä ja selvitetään edelleen työnjaon mahdollisuuksia
 - Hoiva-avustajien käyttöä koskeva yhtenäinen linjaus/ohjeistus ja selvitys siitä, ovatko hoiva-avustajien koulutusmäärät riittäviä eri puolilla Suomea sekä edellytykset koulutusmäärien lisäämiseksi. Hoiva-avustajasta lähihoitajaksi -opintopolkua tuetaan mm. oppisopimuskoulutuksena (STM, OKM, TEM)
 - Mahdollisuuksien selvittäminen yhtenäiseen linjaukseen sosiaalisen toimintakyvyn henkilöstön käytöstä asiakkaiden tarpeisiin vastaavan työntekijä/osaamispuheen lisäämiseksi (Vanhuspalvelulain 3 a §) (STM)
 - Asiakkaan kotiin tuotavan perhetyön lisääminen. Työnjaon selkiyttäminen kotihoidon ja ns. kiertävien perhehoitajien välillä (STM)
 - Fysioterapeuttien suoravastaanottojen lisääminen huomioiden haasteet, muiden ammattihenkilöiden suoravastaanotto toiminnan mahdollisuuksien arviointi (STM, järjestäjät ja tuottajat)
 - Sosiaalityöntekijöiden ja sosionomien työnjaon kehittäminen (STM, järjestäjät ja tuottajat)
 - Sote-ammattilaisten työajan parempi kohdentaminen asiakastyöhön (hallinnolliset tukipalvelut!)

Seuraavalla vaalikaudella. Edellyttää lisärahoitusta:

Säädösmuutokset

Kansainvälinen rekrytointi (TAE 2023 ehdotus)

Tällä vaalikaudella:

- Laaditaan prosessimallit 1) EU/ETA alueilta toteutettaviin rekrytointeihin ja 2) Kolmansista maista toteutettaviin rekrytointeihin (ministeriöt + UUD TET, POSELY, EURES, BF)
- Kansainvälisten parhaiden käytänteiden esikuva-analyysi (Uudenmaan TE-toimisto kokoaa, koko alatyöryhmä osallistuu)
- Lähtömaakoulutuspalvelutuotteen vakinaistaminen EU/ETA-alueella (TEM, POSELY)
- Käynnistetään tunnustelut kahdenvälisistä sopimuksista kansainväliseen työnvälitykseen 1-2 kolmannen maan kanssa (TEM, UM)
- Selvitetään mahdollisuudet toimeentuloedellytysten tarkasteluun perheenyhdistämisen kannalta työperusteisten lupien näkökulmasta. (SM)

Seuraavalla vaalikaudella. Edellyttää lisärahoitusta:

- Laillistamisprosessin nopeuttaminen, selkeyttäminen ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen. Valviran prosessien digitalisointi ja ammattipätevyyden hankkimisen lupaprosessin sujuvoittaminen (STM, Valvira)
- Pätevöitymiskoulutuksien vakinaistaminen (OKM, OPH, korkeakoulut)
- Viestitään selkeästi tutkintojen tunnustamisesta, laillistusprosessista ja täydennyskoulutusväylistä kv. työntekijöille ja työnantajille. → verkkosivujen ja muun viestinnän kehittäminen (ministeriöt, Valvira, OPH, korkeakoulut, BF+KEHA)
- Luodaan opiskelumahdollisuudet verkkoon ajasta ja paikasta riippumattomiksi (ministeriöt)
- Koulutuksen tavoitteet kv-opiskelijoiden määrien lisäämiseksi (kolminkertaistaminen vuoteen 2030 nykyisestä tasosta) (OKM, korkeakoulut)
- Käynnistetään sote-alan kansainvälisen työnvälityksen kumppanuuksia 2-4 kolmannen maan kanssa (ministeriöt)

Työn vaikuttavuuden parantaminen (TAE 2023 ehdotus)

Tällä vaalikaudella erityisesti synkronoidaan toimenpiteitä muun jo meneillään olevan tai käynnistyvän työn kanssa:

- Arvioidaan digiratkaisuja- ja palveluita koskevat lainsäädäntöä edellyttävät muutokset
- Vahvistetaan moniammatillista yhteistyötä so- ja te-sektorien välillä ja tuetaan monialaisten hoito- ja asiakassuunnitelmien laatimista. Parannetaan myös tiedonkulkua; mm. tiedonkulku sosiaali- ja terveydenhuollon välillä (synkronointi Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman ja sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan kokonaisuudistuksen kanssa).
- Suomen kestävä kasvun ohjelmassa (jatkuu v. 2025 saakka) edistetään ja rahoitetaan mm.;
 - Tuottavuuden parantamista johtamisen ja prosessien kehittämisen keinoin, ml. segmentointi.
 - Kansallisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukonseptin ja digitaalisten työkalujen kehittämistä (ml. proaktiivinen terveysriskeihin puuttuminen).
 - Oppilaitosten perehdyttämistä hyvään kirjaamiseen ja erilaisten olemassa olevien tietojärjestelmien ja teknologian käytön opettamista.
 - Ajanvarauksen kehittämistä

Tietopohja-analyysi ja ennakointi

Tällä vaalikaudella (TAE 2023 ehdotus):

- Selvitetään tietopuutteet
- Selvitystyön, ministeriöiden ja Opetushallituksen ja THL:n arvion pohjalta tehdään suunnitelma siitä, miten määrällistä kokonaiskuvaa sote-alan työvoimatilanteesta ammateittain, toimialoittain ja alueittain ryhdytään käytännössä toteuttamaan ja rakentamaan
- Henkilöstökokemuksen ja työhyvinvoinnin seurannan kytkeminen osaksi tietopohjaa
- Työvoimatarpeiden ennusteiden ja palvelutarpeen kasvun osalta selvitetään kokonaiskuva sisällöistä ja vastuutahoista sekä työnjaosta
- Selvitetään määrällisen aineiston pohjalta syitä työvoimanpulaan, ottaen huomioon mm. koulutusmäärien kehitys, palvelutarpeen kasvu ja alalta poistuminen/siirtymät. Huomioidaan myös määräaikaiset, jos mahdollista.

Seuraavalla vaalikaudella:

- Otetaan käyttöön uusi tietopohja ja tiedon analysointi sekä ennakointimallit vastuutahoineen. Edellyttää lisärahoitusta

Synkronoitavaa, mm.

- Sote-uudistuksen toimeenpano
 - Asetusvalmistelu: täydennyskoulutus (sote-järjestämislaki 59 §, vähimmäistietosisältö (sote-järjestämislaki 29 §)
 - Johtaminen & osaaminen valmisteluryhmän työ
- SOTEKO-hanke
- TE-palveluiden siirto
- Suomen kestävän kasvun ohjelma
- Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma
- Sosiaalihuollon kehittämisohjelma
- Sote-tiedonhallinnan kokonaisuudistus
- ESR+ -ohjelmakausi